

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno

Posamezna številka velja 1 krono

Upravištvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inzerati po dogovoru.

Sramoten sporazum v jadranskem vprašanju.

Potek pogajanj.

S. Margherita, 10. nov. Včeraj ob šestnajstih se je zbrala jugoslovanska delegacija in se posvetovala vso noč in danes v sredo dopoldne. Italijanski delegati so izročili svoj odgovor danes dopoldne ob devetih. Italija pristaja na rektifikacijo mej. Na severu nam prepušča Italija Idrijo in Logatec s 7000 dušami. Nadalje zahteva Italija teritorialno zvezo z reško državo in suvereniteto nad Zadrom. Ob enajstih dopoldne je posetil naš rimski poslanik Antonijevič grofa Sforza. Ob dvanajstih je dr. Trumbić posetil grofa Sforza in nato se je nadaljevala seja delegacije. Končno je naša delegacija sprejela italijanske zahteve. Pristala je na to, da dobi Italija kopno zvezo z Reko, ki postane svobodna država. Pristali so tudi na to, da dobi Italija suvereniteto nad Zadrom, Jugoslavija dobi otok Vis in vse otoke razen Čresa, Lošinja in Lastova. Ob sedemnajstih se sestane naša in italijanska delegacija k seji, da se sporazum da na zapisnik. Tako je sporazum v glavnem dosežen. Urediti je treba še nekaj posameznosti.

S. Margherita, 11. nov. Izid pogajanj v S. Margherita sem vam že javil. Naši delegati so z veliko žalostjo morali doseči sporazum, zlasti z ozirom na izid predsedniških volitev v Ameriki. Potek pogajanj, ki kaže, da so morali naši delegati sprejeti pogoje, je bil nastopen: Ze na prvem sestanku je grof Sforza izjavil našim delegatom, da je sprejem ital. zahtev *conditio sine qua non*. Vojni minister je nato izjavil, da po ital. delegatih zahtevane meje nimajo proti Jugoslaviji ofenzivnega, temveč samo defenzivni značaj. V pondeljek dopoldne je dr. Vesnić in nato dr. Trumbić dokazoval italijanskim dele-

gatom velike žrtve, ki se od nas zahtevajo. Italijanski delegati pa so izjavili, da ostanejo pri svojih zahtevah in da se morajo naši delegati požuriti s svojo odločitvijo, ker morajo oditi italijanski delegati na delo v parlament, naši pa k pripravam za volitve v konstituantno. V torek je grof Sforza poslal naši delegaciji primerne pogoje. Naša delegacija se je posvetovala ves dan. Med tem je deloval brzojav med S. Margherito in Rimom, odnosno z Beogradom, da dobita delegaciji instrukcijo od svojih. Italijanska delegacija je dobila od Giolittija nalog, da mora ostati pri sklepih ministrskega sveta.

V torek popoldne je dr. Trumbić obiskal grofa Sforza in Bonomija, ki sta zahtevala od njega, naj naša delegacija sprejme ital. zahteve ali naj prekine pogajanja. Naša delegacija se je nato posvetovala v torek celo noč do šestih zjutraj ter je sklenila, da sprejme zahteve v interesu celokupne države, kakor so tudi drugi narodi sprejeli žrtve za svoje ujedinjenje v prepričanju, da bo naša zunanja politika dobila po sporazumu večjo stabilnost. Najvažnejše pa je to, da ni bilo izgleda, da bi se pri odlašanju pogajanj dosegel kasnejši uspeh. Naši delegati so včeraj opoldne javili italijanski delegaciji, da so sprejeli njihove zahteve. Popoldne so se sestali delegati, da določijo podrobnosti. Naši delegati so rešili Idrijo in Logatec ter otok Vis. Danes se pogajanja nadaljujejo, da se določijo meje samostojne Reke in Zadra, ki pride pod suvereniteto Italije. Pogajanja bodo že jutri končana, ker so se pogovori o finančnih in drugih zadevah odgodili za drugo priliko.

Popolna zadovoljnost Italije.

S. Margherita, 10. nov. »Agenzia Stefani« poroča: Popoldanska plenarna seja italijanskih in jugoslovanskih delegatov je trajala pet ur. Prvič se je udeležil seje zapisnikar, da zabeleži današnje sklepe. V popolno zadovoljnost Italije z zemljepisnega, kakor tudi vojaškega stališča se je odločilo o vprašanju julijske meje, ki vsebuje Snežnik in bo imela teritorialno zvezo z neodvisno državo Reko. Nato se je prešlo

na razpravljanje o ostalih problemih, kar pa se je pričelo pozne ure odložilo na jutri dopoldne. Debatna na obeh straneh je bila zelo živahna.

Berlin, 10. nov. »Vossische Zeitung« prinaša vest, da je mir med Italijo in Jugoslavijo podpisan. Reka postane samostojna.

Rim, 10. nov. (»Agenzia Stefani«) Min. predsednik Giolitti odpotuje zvečer v S. Margherito.

Naši zastopniki priznavajo pravičnost italijanskih zahtev.

S. Margherita, 10. nov. »Agenzia Stefani« poroča: Zdi se, da se je med jugoslovanskimi diplomatičnimi krogi pojavil naenkrat optimizem. Govori se, da je Trumbić dopoldne sprejel vse ita-

lijanske zahteve in tako priznal dalekosežno zmernost in pravičnost italijanskih predlogov. Jugoslovanski krogi menijo, da je dogovor faktično sklenjen.

„Uspehi“ sporazuma.

Dunaj 11. nov. »Neue Freie Presse« javlja po »Züricher Zeitung«: Med Italijo in Jugoslavijo se je dosegel popoln sporazum. Dogovor obstoji iz treh točk: Določila se je mejna črta, ki z malimi izpremembami odgovarja oni, ki je bila predvidena v londonski pogodbi. Reka se razglasi za neodvisno in dobi teri-

torialne zveze z Italijo. Zadar pripade pod suvereniteto Italije, otoki Lošinj, Čres in Lastovo pripadajo Italiji. Ta sporazum se bo najbrže še izpopolnil s trgovinsko-političnimi in najbrž tudi s političnimi določili. Giolitti bo jutri odpotoval v S. Margherite, da podpiše dogovor.

Ne priznamo!

Udarec za udarcem — Primorje za Korotanom!

Naši delegati so v Rapallu kapitulirali! Naši delegati so podpisali v imenu naše vlade najsrabotnejšo pogodbo, kar jih kdaj more doživeti svoboden narod.

Zopet so stoletni naši sovragi iztrgali kos iz našega narodnega telesa. Kos nerodovitnega kamenja sicer, a na tem skalovju živi narod, trd in jedrat, kot kamen, ki ga nosi — in ta narod je kri naše krvi.

Oropali so nas, naši delegati pa so sankcionirali ta rop z pravnim žigom naše vlade.

To je, kar nas predvsem boli. Koruško smo izgubili vsled tujega nasilja, tujih goljufij in lastne nezmožnosti. Naše Primorje pa smo izdali mi sami in izdajo potrdili z lastnorodnim podpisom naših zastopnikov. Naša vlada ni imela toliko narodnega in državnega ponosa, da bi odklonila, sama zapečatiti sramoto svojo in naroda, ki ga zastopa.

Naša vlada pravimo! Kakor ni ta vlada vprašala narod za njegovo mnenje in njegove želje takrat, ko se je ustanovila, tako ga ni vprašala sedaj, ko je poslala zastopnike na pogajanja. In zato narod naš ne sme nikdar priznati in ne bo nikdar priznal niti pogodbe niti ne bo sprejel na svoje rame sramote podpisov naših vladnih zastopnikov.

Milostno so nam Italijani pustili Logatec in Idrijo. Kje je pa ostala naša Postojna, Reka, Trst, Gorica — ves naš kršni Kras. Kje so ostali vsi stotisoči naših bratov, ki so tako težko

čakali odreženja, sedaj pa so izročeni brez milosti za desetletja strašni usodi narodnega suženjstva. Kje je ostalo naše „morje adrijansko“, vir naše gospodarske moči in naša bodočnost v mednarodni trgovini. Vse smo izgubili, vse so izdali naši zastopniki, vse vrgli v žrelo nenasitnemu sovragu.

Naša vlada je podpisala pogodbo, naša vlada je pljunila na naš narodni ponos! A ti, narod!? Ti naše delavno ljudstvo!? Ali boš tudi Ti skrivilo svoj hrbet in priznalo krivico, kakor so jo priznali Tvoji krivi zastopniki?!

Ne, ne! Mi ne priznamo! Ne, mi nismo izdajalci! Mi ne prodajamo kri naše krvi! Mi ne bomo nikdar dopustili, da bi tik pred Ljubljano jecali naši bratje v okovih robstva in poginjali pod laškim bičem. Ne, mi nismo izdajalci — mi ne priznamo! Mi nismo izbirali zastopnikov za pogajanja in jih nismo izbrali in mi nikdar ne bomo priznali njih podpisa. Oni so zastopali vlado, ki, čeprav nosi ime jugoslovanska, ni bila nikdar voljena od jugoslovanskega naroda. Zato ne priznamo njenih zastopnikov in ne priznamo njihovih podpisov.

Sedanja nevoljena vlada nima pravice ratificirati pogodbe, nima pravice še enkrat potrditi sramote, ki so jo potrdili njeni zastopniki. Volitve so pred durmi in edino resnično voljeni zastopniki ljudstva morejo odločiti o vprašanjih, ki pomenjajo življenje ali smrt za narod in državo.

Do takrat pa naj gre kot grom od mesta do mesta, od sela do sela, od gor do gor en sam klic: Ne priznamo!

„Zveze.“

„Oni vedo, da politični uspehi in ZVEZE demokratov padejo, ako pridejo v Beograd sami novi ljudje“, tako tarna uvodnikar našega vsega spoštovanja vrednega bratca „Jutra“. Res je, „oni“ in med te „one“ spadamo tudi mi, ki želimo poslati v konstituantno novih ljudi, jih želimo poslati ravno zaradi teh bordelsko-umazanih zvez, ki so edine držale beograjsko predstavništvo, to gnilo politično telo, dve leti skupaj.

NSS si je postavila za namen in cilj, da te zloglasne zveze naših „zastupnih“ politikov enkrat za vselej raztrga.

Te zveze so nam v narodu zamorile že skoro vso vero v državo in nehvaležen posel je za novo stranko, če dela na to, da z novimi ljudmi to vero v širokih masah zopet oživi.

Edina parola, v katero ljudstvo res še stavi vsaj iskrico upanja, je:

Novi ljudje naj nastopijo.

Kajti „zvezarski politiki“ so pokazali, da svojih zvez niso uporabljali v korist ljudstva, temveč v podporo lastne klike in zasiguranje visokih mest.

Izvoznice so plod teh deviških zvez. Valuta gre obenem v isti koš. Druginja v naši državi, ki ima vsega dovolj, je narasla tako do neprimernih višin baš vsled tega, ker zahtevajo ravno te zveze naših starih politikov vseh strank, da se ima pri roki primeren bakšiš, kajti brez tega se na visokih merodajnih mestih ničesar ni opravilo.

Tega bakšiša seveda ni premoglo

revno ljudstvo, premogel ga je samo čifut, ki je bil v SHS ministrstvih vedno dobrodošel gost. Z našim premoženjem gospodarji po zaslugi naših državotvornih, socijalpatrijotičnih in rimskih politikov danes italijanski verižnik, madžarski čifut in vsa antantna sodrga, ki potuje po naši deželi, ter nam s svojo valuto krvavo draži tiste pridelke, ki jih pridobivamo z lastnimi žulji.

Oh, te visoke zveze! Može misliti, da se pametna misel v glavi prostega človeka ne more roditi ter so začeli sedaj v strahu za svoje stolčke bobnati v svet, da je treba na vodilna mesta več inteligence. Jezus ino Marija, pomagajta nam uganiti, kaj ti visoki „zvezarji“ razumejo pod inteligenco. Frak in cilindar, pod cilindrom pa nič!

Tudi mi pravimo, da je treba na vodilna mesta več inteligence. Med inteligenco pa mi ne štejemo samo ljudi, ki razsipajo krog sebe s paragrafi. Nam je inteligent tisti človek, ki je česa zmožen, ki je sam delaven in ki ima en edini cilj v svojem javnem delu: vzdigniti duševno ljudstvo, iz katerega je izšel en sam in olajšati bodo slojem, ki tvorijo po svetovni vojni proletarijat, v katerega spada — žalibog — pri nas tudi vsa inteligenca, razen par mož, ki imajo danes drzno čelo, da javno priznavajo in branijo svoje koruptne zveze.

Te zveze moramo streti — te zveze bomo strli!

